

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

9. november 2018

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 342 (Alm. del) af 18. maj 2018 stillet af Joachim B. Olsen (LA)

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for konsekvenserne af at gøre det gratis for alle under 30 år og alle med børn under 18 år at besøge landets museer og kulturinstitutioner?

Svar

Svaret er udarbejdet med inddragelse af Kulturministeriet.

Indledningsvist bemærkes det, at der alene er taget udgangspunkt i de økonomiske konsekvenser ved implementeringen af forslaget om gratis adgang for bestemte befolkningsgrupper. Desuden bemærkes det, at de økonomiske konsekvenser er et skøn og er forbundet med væsentlig usikkerhed grundet mangel på et fyldestgørende datagrundlag.

De skønsmæssige merudgifter forbundet med gratis adgang til museer og kulturinstitutioner fremgår nedenfor, *jf. pkt. 1 og 2*.

1. Gratis adgang til museer

De samlede udgifter til kompensation for gratis adgang til statslige og statsanerkendte museer for nedenstående grupper skønnes med væsentlig usikkerhed at udgøre i størrelsesordenen 330 mio. kr., *jf. tabel 1*.

Tabel 1**Estimeret udgift ved kompensation for gratis adgang til statslige og statsanerkendte museer****Mio. kr., 2018-pl**

Estimeret udgift ved kompensation for gratis adgang for personer under 30 år (18-29-årige) ¹⁾	Ca. 160
Estimeret udgift ved kompensation for gratis adgang for voksne med børn under 18 år ²⁾	Ca. 190
Estimeret udgift ved kompensation for gratis adgang for både personer under 30 og voksne med børn under 18 (inkl. overlap mellem grupper)³⁾	Ca. 330

Anm.: Beregningerne er baseret på tilrådgighedsværende data om besøgstal, Kulturministeriets beregninger over gennemsnitlige billetpriser og delvist skønnede entréindtægter. Beregningerne er behæftet med væsentlig usikkerhed som følge af begrænset datagrundlag og tager ikke højde for evt. adfærdseffekter, merindtægter fra café-, restaurant-, bog- og plakatsalg mv. 1) Det bemærkes, at børn og unge under 18 år i dag som udgangspunkt kan opnå gratis adgang til statslige og statsanerkendte museer, hvorfor de ikke indgår i beregningerne. Beregningerne tager udgangspunkt i populationens størrelse per 1. kvartal 2018 samt et skøn over andelen af besøgende i aldersgruppen 18-29 år på baggrund af data fra den nationale brugerundersøgelse for museer. I forbindelse med opregningen er der forsøgt taget højde for, at de 18-29-årige ofte har en lavere billetpris end ældre grupper. 2) Beregningen for kompensationen ved gratis adgang til voksne med børn under 18 år tager udgangspunkt i antallet af besøgende børn på de museer, der har opgjort dette, samt et skøn herover for de museer, der ikke har indrapporteret besøgstal for denne gruppe. Derefter er der lagt et skøn over antallet af forældre, der har været med barnet på museum, til grund. 3) Beregningen for kompensation ved gratis adgang for både personer under 30 år og voksne med børn under 18 år er foretaget ved at addere de to ovenstående skøn fratrasket et skøn over andelen af 18-29-årige (der besøger et museum) med børn under 18 år (disse er kun medregnet som børnefamilier).

Kilde: Egne beregninger og skøn på baggrund af data fra bl.a. Lovmodellen, Danmarks Statistik og den nationale brugerundersøgelse for museer. Estimaterne er behæftet med væsentlig usikkerhed.

Merudgifterne er et udtryk for, at de statslige og statsanerkendte museer vil skulle modtage en merbevilling til dækning af tabte entréindtægter for såvel eksisterende gæster (der nu kommer gratis ind) samt nye gæster. Det bemærkes, at udgiftsestimaterne er udtryk for en række skøn, antagelser over antal museumsgæster mv. Udgiftsestimaterne er således forbundet med stor usikkerhed.

2. Gratis adgang til kulturinstitutioner (teatre)

Kulturinstitutioner forstås typisk som institutioner, der danner rammen om kulturoplevelser inden for forskellige kulturelle genrer, herunder scenekunst, musik, film, idrætsbegivenheder mv. Desuden er kulturinstitutioner karakteriseret ved, at der er en naturlig knaphed i forhold til antallet af pladser eller sæder, der er til rådighed for den enkelte forbruger.

Det er imidlertid vanskeligt at vurdere de økonomiske konsekvenser af at gøre henholdsvis musik-, film- og idrætsbegivenheder mv. gratis. En sådan vurdering vil kræve en dybdegående dataindsamling i forhold til kulturinstitutioners indtægtsgrundlag mv.

Derfor fokuseres der her alene på omkostningerne forbundet med at indføre gratis adgang på statsstøttede og statsligt godkendte teatre. Grundet en stor grad af variation i billetpriserne på teaterområdet er udgifterne angivet ved tre forskellige skøn for den gennemsnitlige billetpris:

- Høj (250 kr. pr. billet)
- Middel (150 kr. pr. billet)
- Lav (100 kr. pr. billet)

De samlede udgifter til kompensation for gratis adgang til statsstøttede og statsligt godkendte teatre skønnes med meget væsentlig usikkerhed at befinde sig mellem ca. 140 mio. kr. og ca. 350 mio. kr. for de efterspurgte befolkningsgrupper, *jf. tabel 2*.

Tabel 2**Estimeret udgift ved kompensation for gratis adgang til statsstøttede og statsligt godkendte teatre**

Mio. kr., 2018-pl	Billetpris (skøn)		
	Høj	Middel	Lav
Estimeret udgift ved kompensation for gratis adgang for unge under 30 år samt voksne med børn under 18 år.	Ca. 350	Ca. 210	Ca. 140

Anm.: Der er ikke indregnet adfærdseffekter, størrelse af fortrængningseffekten, anvendelse af overskudskapacitet, merindtægter fra café-, restaurant-, bog- og plakatsalg mv. på de enkelte teatre. Beregningerne er baseret på data om tilskuertal for statsstøttede og statsligt godkendte teatre. Desuden hviler tallene på en antagelse om, at andelen af tilskuere for de pågældende befolkningsgrupper er proportional med befolkningsgruppens andel af befolkningen. De forskellige niveauer for gennemsnitlige billetpriser er bestemt med udgangspunkt i en Deloitte-rapport om Det Kgl. Teater (2015), hvor den gennemsnitlige billetpris i 2014 var 166 kr. (177 kr. i 2018-pl). Det skønnes, at den gennemsnitlige billetpris på tværs af alle statsstøttede og statsligt godkendte teatre formentlig er lavere end den gennemsnitlige billetpris på Det Kgl. Teater. Idet dette er behæftet med væsentlig usikkerhed, er der angivet et interval ift. tre forskellige billetpriseniveauer.

Kilde: Egne beregninger og skøn på baggrund af data fra Lovmodellen, Danmarks Statistik, 'Analyse af Det Kongelige Teater' (Deloitte, 2015) mv. Estimererne er behæftet med væsentlig usikkerhed.

Merudgifterne er et udtryk for, at der i givet fald ville skulle gives en merbevilling til de pågældende institutioner som følge af tabte entréindtægter for såvel eksisterende gæster (der nu kommer gratis ind) samt nye gæster. Beregningerne er som for museumsberegningerne behæftet med væsentlig usikkerhed, og de faktiske udgifter kan reelt befinde sig uden for det angivne interval. Dertil kommer, at ovenstående – som tidligere beskrevet – udelukkende tager udgangspunkt i statsstøttede og statsligt godkendte teatre, hvorfor der ikke indgår skøn for øvrige kulturinstitutioner, herunder kulturinstitutioner med virke inden for musik, film og idræt.

De samlede udgifter forbundet med forslaget udgør således (med meget væsentlig usikkerhed og med ovenstående forbehold og antagelser) årligt ca. 470-680 mio. kr., *jf. tabel 3*.

Tabel 3**Samlet estimeret udgift ved kompensation til museer og teatre for gratis adgang**

Mio. kr., 2018-pl	Årlig udgift
Kompensation for gratis adgang for personer under 30 og voksne med børn under 18 i alt	Ca. 470-680
- Heraf statslige og statsanerkendte museer	Ca. 330
- Heraf kulturinstitutioner (statsstøttede og statsligt godkendte teatre)	Ca. 140-350

Anm.: Udgiftsskønnene er behæftet med væsentlig usikkerhed og beror på de samme antagelser som beskrevet i *tabel 1* og *tabel 2*.

Kilde: Egne beregninger og skøn på baggrund af data fra Lovmodellen, Danmarks Statistik, 'Analyse af Det Kongelige Teater' (Deloitte, 2015) mv.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister